Dosarul nr.5r-4123/2025
PIGD 4-25092691-12-5r-01072025

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

06.10.2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (*sediul Buiucani*)

Instanţa compusă din:

Preşedintele şedinţei,

Judecător Elena Ungureanu

Grefier Ira Voleanschi

examinând în ședința de judecată publică contestația înaintată de către ***Gorelco ******** împotriva deciziei agentului constatator al IP Rîșcani, mun.Chișinău, Enache Violeta asupra cauzei contravenționale intentate în baza procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 994508 din 17.06.2025, încheiat pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod contravențional, -

A C O N S T A T A T:

La 23.06.2025, Gorelco ***** a înaintat contestație prin care a solicitat anularea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 994508 din 17.06.2025, încheiat de către agentul constatator al Inspectoratului de Poliție Rîșcani, Enache Violeta pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod contravențional, cât și a deciziei de sancționare.

În motivarea contestației contestatarul indică faptul că, la 17.06.2025, a fost informat despre existenţa unei plângeri, scrise adresată de ***** pe numele lui, cu acuzarea de injurie. Făcând cunoștință cu materialele, califică declaraţiile scrise ca nişte neadevăruri, dând explicații pe caz.

La fel, invocă autorul contestației că, nu a comis nici o faptă contravențională și a fost sancționat neîntemeiat.

Contestatarul *Gorelco* *****, în ședința de judecată a susținut contestația sa integral, a solicitat admiterea acesteia, cu anularea procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional**.**

Agentul constatator din cadrul IP Rîșcani a IGP Chișinău, Violeta Enache, fiind legal înștiințat despre data, ora și locul ședinței de judecată, ***fapt ce se coonfirmă prin avizul de recepție anexat la materialele cauzei și recepționat de către acesta,*** nu s-a prezentat la ședința de judecatănu a comunicat instanței motivele neprezentării sale și nici nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, ***(f.d.20-21).***

Astfel, potrivit art.455 alin.(2) Cod contravențional, instanța a considerat drept posibilă examinarea cauzei în lipsa agentului constatator, procedura citării legale fiind respectată.

Audiind contestatarul, studiind materialele cauzei, examinând contestația și verificând procesul-verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de formă prevăzute de lege pentru valabilitatea sa, în coroborare cu mențiunile agentului constatator la materialele dosarului contravenţional, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu prevederile art.448 alin. (1) Cod contravenţional, contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravenţională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenţionale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la şedinţa de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condiţiile art. 447^1 alin. (8).

Fiind investită cu soluționarea contestației, instanța de judecată verifică dacă aceasta a fost introdusă în termen, legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la constatare și sancționarea contravenției.

Astfel, instanța conchide că, la data de 23.06.2025 persoana în privința căreia a fost pornit procesul contravenţional a formulat contestație împotriva actului sancționator, respectiv aceasta fiind înaintată în termenul legal prevăzut de lege ***(f.d.4-7).***

Sub aspectul *legalităţii* deciziei contestate, instanţa de judecată constată că temeiurile de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părţi, cât și de către instanţă, din oficiu, pentru asigurarea respectării principiilor legalităţii și al dreptăţii, stabilite expres în articolele 5 și 7 din Codul contravenţional.

Legea contravenţională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenţie cu respectarea tuturor prescripţiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice pentru care a fost întocmit. În acest context, respectarea exigenţelor legale prevăzute de art.443 din Codul contravenţional este obligatorie pentru agentul constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenţie, prin prisma art.445 din Codul contravenţional.

Astfel, instanţa de judecată va cerceta dacă în cauză sunt întrunite cerințele de formă ale procesului-verbal de contravenţie contestat, așa cum sunt impuse de dispozițiile art. 443 din Codul contravenţional referitoare la mențiunile obligatorii, care trebuie prevăzute sub sancțiunea nulității.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CtEDO) a constatat că sfera definită ca „contravențională” în sistemul de drept al Rusiei și în alte sisteme similare cuprinde anumite infracțiuni care au o conotație penală, dar sunt prea banale pentru a fi reglementate de dreptul și procedura penală (a se vedea cauza Sergey Zolotukhin c. Federației Ruse nr. 14939/03, § 54, 10 Februarie 2009, Menesheva c. Rusiei, nr. 59261/00, § 96, ECHR 2006...; Galstyan c. Armeniei, nr. 26986/03, § 57, 15 noiembrie 2007 și Ziliberberg c. Moldovei, nr. 61821/00, §§ 32-35, 1 februarie 2005).

Astfel, învinuirea de săvârşirea unei contravenţii echivalează cu o acuzaţie în materie penală, în sensul art. 6 CEDO (a se vedea Hotărîrea CtEDO Ziliberberg vs. Moldova din 1 februarie 2005 § 29-35, Hotărârea CtEDO Guţu vs. Moldova din 7 iunie 2007 § 51).

În sensul jurisprudenţei CtEDO (*Hotărârea din 19 decembrie 1989 Kamasinski v. Austria, § 79*), rechizitoriul (procesul-verbal cu privirea la contravenție în procesul contravențional) joacă un rol crucial în procesul penal (contravențional) şi din momentul elaborării acestuia inculpaţii (persoanele în privința cărora a fost pornit proces contravențional) sunt în mod oficial înştiinţaţi cu privire la aspectele de fapt şi de drept ale acuzaţiilor ce li se aduc cu consemnarea acestui fapt în documente anexate la dosarul penal (contravențional) de care este responsabil acuzatorul de stat (agentul constatator).

Ținând cont de faptul că standardele CtEDO în materie penală sunt aplicabile și în sfera definită „contravențională" în sistemul de drept al Republicii Moldova, instanța notează că procesul-verbal cu privire la contravenție are o importanță deosebită în procesul contravențional, fiind actul prin care persoanei în privința căreia a fost pornit proces contravențional i se aduce la cunoștință în mod oficial aspectele de fapt şi de drept ale acuzaţiilor ce i se aduc și încadrarea juridică a faptei sale.

În baza principiului contradictorialităţii în procesul penal, principiu unanim recunoscut şi susţinut de jurisprudenţa Curţii Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probaţiunii în şedinţele de judecată îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcţia acuzării este pusă pe seama procurorului (agentului constatator în procesul contravențional). Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în hotărârea Capeau contra Belgiei din 13 ianuarie 2005, a constatat că în domeniul penal problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6 § 2 şi este obligatoriu, *inter alia,* ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

Instanța constată că, reieșind din practica CtEDO și normele legale naționale, învinuirea adusă persoanei în comiterea unei contravenții, este echivalentă cu o acuzație în materie penală și, din acest motiv, în procesul contravențional persoanei urmează ai fi respectate toate garanțiile ce rezultă din dreptul la un proces echitabil. Faptul că legea impune și obligația părții acuzării (în această cauză, a agentului constatator) de a indica și a confirma prin probe relevante și concludente toate faptele și circumstanțele esențiale pentru calificarea faptei ca fiind comisă de persoana vizată de procesul contravențional, este un aspect fundamental.

Conform art. 443 alin.(1) lit. d) și e) din Codul contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie trebuie să conţină fapta contravenţională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei, care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție, încadrarea juridică a faptei, norma materială contravenţională și indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenţiei*.

Astfel, așa cum se arată în cuprinsul articolului menționat supra, descrierea faptei trebuie făcută cu indicarea tuturor împrejurărilor, întrucât procesul-verbal cu privire la contravenţie reprezintă unicul act probator al săvârșirii unei contravenții. El trebuie sa conțină toate elementele pe baza cărora să se poată cerceta de către instanţa de judecată

dacă s-a comis o asemenea faptă în realitate și dacă poate opera în concret răspunderea contravenţională a unei persoane.

Prin lipsa unei descrieri corespunzătoare a faptei contravenţionale, se aduce atingere prezumției de nevinovăție de care trebuie să beneficieze petentul. Din acest motiv, descrierea insuficientă a faptei contravenţionale este echivalată cu lipsa unei descrieri, întrucât printr-o asemenea întocmire a procesului-verbal s-a cauzat persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional o vătămare care nu poate fi înlăturata decât prin anularea procesului-verbal cu privire la contravenţie contestat.

În ședința de judecată s-a stabilit că, agentul constatator, Enache Violeta a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 994508 în baza art.69 alin.(1) Cod contravențional pe fapta contravențională: *„cauzând paguba, comisă cu mijlocul de transport de tip marca/model n/î, ignorând prevederile Codului contravnțional, prin ce a comis o contravenție , prevăzută de art.69(1) Cod contravenţional al Republicii Moldova*”. ??????

Prin decizia agentului constatator, Gorelco ***** a fost recunoscut vinovat de comiterea contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) din Codul contravențional cu aplicarea sancțiunii sub formă de amendă în mărime de 10 unități convenționale, ceea ce constituie 500 lei.

Instanța reține că din procesul-verbal cu privire la contravenție *nu este nimic clar, fiind indicată o informație ambiguă, neclară și lipsită de logică, făcându-se referire la Regulamentul Circulației Rutiere, care nu are nici o tangență cu norma incriminată, pe de o parte, și cele descrise, pe de altă parte, fără coerență în descrierea faptei.*

Instanța conchide că, învinuirea adusă lui Gorelco ***** este vagă și neclară și nu permite o apărare adecvată. Or, învinuirea trebuie să fie formulată într-un mod clar și precis, ceea ce ar permite exercitarea efectivă a dreptului la apărare.

În speță, instanţa observă că, Gorelco ***** a fost sancționat pentru comiterea contravenţiei prevăzută de art.69 alin.(1) Cod contravenţional, fiind indicat doar articolul, *în rest nu este nimic clar din procesul-verbal cu privire la contravenție fiind indicată o informație ambiguă, neclară precum și alogică.*

La caz, agentul constatator nu a realizat o descriere concretă a contravenției, cu specificarea faptei (acțiunii sau a inacțiunii) autorului și a tuturor circumstanțelor de natură a-i conferi faptei acest caracter.

Având în vedere formularea ambiguă, neclară a învinuirii și chiar alogică, care nu indică în mod explicit și precis descrierea circumstanțelor cauzei așa cum impune legea, și având în vedere lipsa unei descrieri clare a circumstanțelor comiterii contravenției imputate lui Gorelco *****, pentru care a fost sancționat, instanța constată că procesul-verbal nu oferă suficiente informații cu privire la faptele care constituie contravențiile.

Dreptul la un proces echitabil nu trebuie privit ca o noțiune abstractă și pur formală, ci prin prisma aspectului că acesta materializează, printre altele, și posibilitatea efectivă a instanței de a aprecia legalitatea unei măsuri, prin analiza aspectelor relevante, pentru fiecare materie în parte, inclusiv descrierea faptei presupus contravenţionale.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) Cod contravenţional, ***neconsemnarea în procesul-verbal cu privire la contravenţie a*** *menţiunilor privind numele, prenumele şi*

funcţia agentului constatator, numele, prenumele, data (ziua, luna, anul) întocmirii procesului-verbal, seria şi numărul actului de identitate şi numărul de identificare personal (IDNP) sau datele de identificare din buletinul de identitate provizoriu ale făptuitorului care renunţă la numărul de identificare personal şi la evidenţa automatizată în Registrul de stat al populaţiei, iar în cazul persoanei juridice – lipsa denumirii şi a sediului acesteia, ***a circumstanţelor comiterii*** *şi încadrării juridice a faptei contravenţionale săvîrşite şi a datei comiterii acesteia, a semnăturii agentului constatator sau a martorului asistent, în cazul refuzului contravenientului de a semna dacă procesul-verbal a fost întocmit în prezenţa unui martor,* ***atrage nulitatea absolută a procesului-verbal.***

Instanța reține că, în conformitate cu art.443 alin.(1) lit.d) Cod contravenţional, *procesul-verbal cu privire la contravenţie va cuprinde: [...] fapta contravenţională, locul şi timpul săvârşirii ei,* ***circumstanţele cauzei care au importanţă pentru stabilirea faptelor şi consecinţelor lor juridice,*** *evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenţie;[...].*

Din considerentele arătate, pentru că ilegalitatea procesului-verbal prevalează condiției temeiniciei, ceea ce înseamnă că în ipoteza în care actul este ilegal întocmit, el trebuie desființat, nu se impune analiza temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție.

Constatând, prin urmare, că în speță a fost răsturnată prezumția de legalitate de care se bucură procesul-verbal cu privire la contravenție, instanța va dispune nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, cu încetarea procesului contravențional.

În baza celor prezentate și având în vedere prevederile art. art.445, 443, 448 și 461-462, 463 Cod contravenţional, instanţa de judecată-,

H O T Ă R Ă Ș T E:

Se admite contestația înaintată de către ***Gorelco *****.***

Se declară nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr.MAI06 994508 din 17.06.2025, încheiat în privința lui ***Gorelco ******* pentru săvârșirea contravenției prevăzute de art.69 alin.(1) Cod contravențional, *cu încetarea procesului contravenţional*.

Hotărârea este cu drept de recurs la Curtea de Apel Centru în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Preşedintele şedinţei,
judecător Elena Ungureanu